

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Innocentio XI. Ad Innocentium XII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

10. Creditæ nobis &c. Confirmantur factæ pro Clericis Secularibus in
commune viventibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74849)

que, & aliis Decretis, in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, & aliis quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, ac pluries, & quantifcunque vicibus confirmatis approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas, causas & occasiones præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, insertis, specificatis & servatis, respectivè habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscunque.

§. 8. Volumus autem, ut earundem præsentium Litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in Judicio, quam extrà habeatur, quæ haberetur ipsi præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 6. Octobris 1679. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

J. G. SLUSIUS.

X.

Confirmantur Constitutiones factæ pro Clericis
Secularibus in commune viventibus.

INNOCENTIUS PAPA XI.

Ad perpetuam rei memoriam.

CRedita nobis divinitus Apostolicæ Servitutis ratio postulat, ut salubria Christi fidelium in fortem Domini vocatorum Instituta, ex quibus uberes in Ecclesia Dei bonorum operum fructus assidue provenire noscuntur, ac Constitutiones pro felici, prosperoque illorum regimine, & progressu, piè prudenterque factas Apostolici muniminis præsidio robaremus, pique illorum studia favoribus, & gratiis decoremus, sicut ad Omnipotentis Dei gloriam, & animarum salutem expedire in Domino arbitramur.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt Dilecti Filii Clerici seculares in commune viventes, quod anno 1640. operâ tunc in humanis agentis Bartholomæi Holtzhauser Vicarii tunc existentis Episcopi Chiemenfis in Bavaria, ac ad Sanctum Joannem in Leoggenthal Decani inchoatum fuit eorum Institutum, quod Deo opitulante in aliis Diocesis & Provinciis indies usque in præsens adeo excrevit, ut non tantum à b. mem. Johanne Philippo dum vixit Archiepiscopo Moguntino, Sacri Romani Imperii Principe Electore, sed etiam ab aliis pluribus Archiepiscopis, & Episcopis fuerit in eorum Dioceses receptum, & expresse approbatum, ac ab iisdem per propriis Litteras, prout etiam à Charissimo in Christo Filio Nostro Leopoldo Romanorum Rege in Imperatorem electo, & à bonæ pariter memoriæ Maximiliano Primo, & Ferdinando Maria, dum vixerunt, utriusque Baviaræ Ducibus, ejusdem Sacri Romani Imperii Principibus Electoribus, huic S. Sedi Apostolicæ instantissimè commendatum extiterit.

§. 1. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Institutum prædictum sub immediatâ jurisdictione Ordinarium, ac directione unius supremi Præsidis, prout modo dicti Exponentes eisdem subfuerint, omni prorsus exemptione seclusâ salubriter ordinatum, ac pro felici ipsorum Exponentium, & Instituti hujusmodi directione, re-

atque juventutis institutione nonnullæ Constitutiones factæ fuerint, quæ per Congregationem nonnullorum ex Venerabilibus Fratribus Nostis S. R. E. Cardinalibus super hoc negotio à Nobis specialiter deputatam, revisæ, & in nonnullis correctæ fuerunt, ac in unum volumen redactæ, tenoris, qui sequitur, videlicet.

*Constitutiones Clericorum Secularium in commune
viventium.*

Procemium.

Finis hujus vitæ Clericalis non est novum Institutum, aut Religionem introducere; Sed ipsummet statum Clericalem, & Ecclesiasticum à Christo fundatum, & ab Apostolis observatum sub immediatâ R. R. Ordinarium potestate omni prorsus exemptione seclusâ purè amplecti. Ut verò primæva, ac genuina prædicti status honestas tutius, & sanctius conservetur, Sacerdotes hujus vitæ juxta antiquos Ecclesiæ Canones, secluso feminarum consortio, bini, terni, vel etiam plures, simul sub privatâ, & economicâ quadam unius Superioris directione, ac inspectione vivant, & bona sua Ecclesiastica in communes pios usus conferant: atque sic & privatam suam, & animarum sibi commissarum æternam salutem gnæviter promoveri studebunt, prout sequentes Constitutiones in certa capita digestæ, uberius explicant.

Illud porro sibi persuaçant se jurisdictioni Ordinarium, in quorum Diocesisbus pro tempore Beneficia, vel domicilia obtinuerint (seclusa omni exemptione) semper manere subiectos: Quorum proinde, uti & præcipuè ipsius S. Romanæ Catholicæ Ecclesiæ Matris nostræ Dogmata, jura, Decreta & consuetudines, pro viribus observabunt, atque defendent, quemadmodum à Clericis ea observari, & defendi par est.

Cæterum Constitutiones hujus vitæ Clericalis in sex partes præcipuè dividuntur. Prima est de curâ propriæ salutis, & profectus in Spiritu. 2. De communitate bonorum. 3. De fraternâ cohabitatione. 4. De separatione mulierum. 5. De obedientia. 6. Denique de curâ animarum.

De Curâ propria salutis, & profectus in Spiritu.

I.

Cum fides sit fundamentum, & initium salutis æternæ, sublato omni proprio judicio, captivantes intellectum suum in obsequium fidei Jesu Christi, teneant promptam, ac paratam voluntatem omnibus iis fidem, ac obedientiam præstandi, quæ vera Christi Sponsa, ac S. Mater nostra, Romana Orthodoxa, Catholica Ecclesia, credenda, aut faciendâ declaravit, vel in posterum declarabit.

II.

Per rectam intentionem in omnibus suis actionibus sincerè gloriam Creatoris sui spectent, curentque, quantum in se erit non solum se ipsos, verum etiam omnes alios ad serviendum divinæ Majestati excitare propter ipsammet, & propter nimiam charitatem, quâ prior dilexit nos, neque in ulla re se ipsos quærant, sed in omnibus creaturis, quemadmodum & in semetipso, Creatorem suum, & omnes in illo diligant.

III.

Unusquisque perspectas habeat animi sui propensiones, & antevertere noverit tentationes, opponendo ipsis remedia, quæ quivis sibi cum Divina gratia comparare, & in promptu habere laborabit, insilendo se ad ea, quæ sunt contraria peccatis, & profectui Spiritus conducunt; ut si quis animadvertit, se ad superbiam, aut iram aliavve passionem esse propensum, is exerceat se in rebus abjectionibus, & quærat ea, quibus patientiam exercere, aut alii vitiosæ propensioni resistere possit.

IV.

Ad virtutes solidas hominis sui interioris pro vi-

Procemium à fine Vitæ Clericalis & generali Constitutionum contentum.

Subjiciuntur Clerici jurisdictioni Ordinarium.

Divisio Ordinationum in sex partes.

Intellectus in obsequium fidei captivandus.

Creatoris gloria ubique spectanda.

Animi propensiones probè cognoscendæ.

Christianis virtutibus studendum.

Transumptorum fides.

D. 6. Octobris 1679.
P. A. Quarto.

Exorditur a confirmandis Statutis Ecclesiæ proficiuis.

Loquitur de institutioni Auctore & Approbatoribus.

Allegat & recenset Ordinationes pro Instituti directione factas.

ribus enitantur; præcipue verò studeant in sui ipsius cognitione, veraque abnegatione, & Christianâ simplicitate, in humilitate, patientiâ & charitate, timore Dei, cum prudentiâ, & discretionem plurimum excellere.

V.

Propter amorem Christi Salvatoris sui libenter debent ferre injurias, persecutiones, contumelias & quævis opprobria, imò ex animo gaudere, si gratis odio habuerit eos mundus, & contempserit: quæ omnia eo ardentius complectentur, quod sciant, iisdem insignibus Dominum & Magistrum suum fuisse spectabilem.

VI.

Cum ex sola voluntatis affectione (quantumvis etiam spiritali) vel subita boni, verive apprehensione ad agendum, vel omittendum præcitantur, & qua datâ portâ ruere, maxime semper sit periculosum, ideò affectus suos, etiam spirituales, ita refrenent, ut neque in agendo, neque in loquendo sint inconsiderati, aut præcipientes, sed re prius in oculis Dei discussâ, pensent, quæ honestas, utilitas, necessitas & veritas, rebus agendis, vel omittendis substat, quæve commoda, aut incommoda ex iis sint nascitura.

VII.

Temperantiam in cibo & potu, ad majus Dei obsequium, & perfectiorem carnis subjugationem, unice cordi habeant, & sanctè semper conentur observare. Hinc convivia, quantum fieri potest, domi, forisque evitent: si verò humanitas, vel Christiana charitas subinde aliud prudenter suaserit, ex Superioris arbitrio stabit, quid hæc in re cum ædificatione permittendum sit; nemo proinde hisce citrà jussionem se ingerat, aut proprio motu ad aliquod convivium accedere præsumat.

VIII.

Quandò itinerantur, apud hujus vitæ Sacerdotes divertant, quod si in eorum defectu diversorium aliud eos capere necesse fuerit, memores sobrietatis & frugalitatis, diligenter caveant, ne cibi & potus abusu, animæ puritati, & proximorum ædificationi aliquid officiant.

IX.

Quia otium pulvinar Diaboli, & vitiarum carnis, aliorumque plurimorum malorum mater esse noscitur; omni modo sibi prospiciant, ut semper, etiam extrâ statutas exercitationes ordinarias, honestâ aliqua actione sint occupati, quam singuli pro capacitate sui ingenii, & Superiorum directione suscipiant.

X.

Statutis exercitiis diligenter suum tempus tribuant, uniformitatem omnes servant, & semet ipsos utiliter de die in diem in sincerum servitium Divinæ Majestatis impendant; hinc quantumvis aridi sint & desolati, fortiter nihilominus iisdem insistant, scientes etiam absque stipendio cælestium consolationum, voluntati Divinæ obsequium rationabile præstare, ejusque providentiæ, & nutui, perfectâ quadam voluntatis suæ cum Divinâ conformatione, in omnibus sese subicere, quare constanter pergant, & ad devotionem in quibusvis difficultatibus se jugiter excitent.

XI.

In suis spiritalibus exercitationibus viæ ordinariæ, secundum communes prudentiæ, & discretionis regulas, insistant omnes, & ut se contra Dæmonis illusiones tueantur, Superiorum & Confessoriorum ductum sequantur; norintque modos, tentationes, & insidias maligni spiritus vitandi, & superandi.

XII.

Ad majorem in Spiritu profectum, aut saltem ad necessariam illius conservationem, omnes quotidie in meditationem, secundum exercitium trium animæ potentiarum, vel asceticam lectionem, ad minimum per mediam horam post matutinas preces incumbant, ad quam se pridie vespere per horæ quadrantem præparaverint, eam potissimum ex vitâ Christi & Sanctorum materiam seligentes, quam sibi singuli magis profuturam existimabunt.

XIII.

Aveant omnes quotidie celebrare, & ita vivere, ut digne celebrare possint, idcirco summo studio conentur conscientiam suam, ab omni, etiam minima labe munda servare, mortalem culpam plus quam faciem colubri formidantes. In hunc finem ad minimum semel in septimanâ sua peccata integre confitebuntur, idque alias toties facient, quoties necesse fuerit, & quotidiana tantorum mysteriorum tractatio requisiverit.

XIV.

Ubi non est Chorus, Breviarium Romanum, aliasque preces consuetas, unâ cum conscientie examini, semel eodem loco, & tempore cum debita attentione & devotione, in Creatoris sui laudem perolvere allaborent.

XV.

Lectioni, studio, ac meditationi Sacrarum Scripturarum eâ sedulitate, ac frequentia invigilabunt, ut huic tam sancto exercitio, ultra tempus matutinæ meditationis, vel lectionis supra nominatum, saltem unam adhuc horam quotidie impendant; & ad majorem fructum inde percipiendum Sanctorum Patrum, probatorumque interpretum explanationem desuper adhibeant.

XVI.

Præter statuta exercitia quotidiana, omnes & singuli cujusunque Districtus Sacerdotes, in loco à Superioribus assignando quotannis recollectioni spiritus sui per certos dies vacabunt, ad quam etiam extrâ hoc præscriptum parati esse debent, quando eam Superiores illis aut utilem, aut necessariam esse judicaverint.

XVII.

Non solum æquo animo accipiant, si ad majorem in virtutibus progressum, proprii defectus ipsi, à Superioribus fuerint intimati; verum etiam, ad aliorum correctionem viam sternant: quare si quis grave delictum, aut tentationem, vel ejus periculum in altero notaverit, de hoc Superiorem vel fideliter moneat, vel saltem desuper interrogatus veritatem aperiat, ut ipse pro paternâ in suos curâ periclitantibus convenienti remedio possit succurrere.

XVIII.

Caveant Sacerdotes sese negotiis secularibus, aliisque rebus ad se non pertinentibus immiscere, & si quam causam civilem habuerint, sublimioris status sui intuitu in judicio personaliter non compareant; sed utantur Procuratore, quod si verò urgente necessitate, causam viduarum, pupillorum aliarumque miserabilium personarum suscipere charitas suaserit, non faciant id absque licentiâ Superiorum, in iis autem suo dumtaxat consilio adjuvandis; memores sint modestiæ, & erga partes litigantes reconciliandæ charitatis.

De Communitate Bonorum.

XIX.

Communitas bonorum hujus vitæ Clericos & Sacerdotes obligat, ut redditus suos Ecclesiasticos, quocunque titulo obvenientes, quorum tamen libera dispositio de jure ad ipsos pertinet, in communes pios usus conferant; collatione stabiliter in vitâ, & post mortem durativâ (salvis juribus Sacræ Sedis Apostolicæ, & R. R. D. D. Ordinariorum) quam eo ipso facere censetur, dum vitæ huic communi se aggregant. Hanc porro communitatem bonorum eo ardentius colit decet, quod Christus Dominus cum Apostolis suis eam tenuerit, in Ecclesiâ Dei diu vigerit, & Sacri Canonones tam sanctè ad eam hortentur. Igitur in Autorem vitæ Jesum Christum jugiter respiciant, & memores se ad vendicandam veram libertatem filiorum Dei & adipiscendas divitiarum gratiæ ejus, totum thesaurum suum in Cruce Domini suspendisse laborent, omnem affectum, & inordinatam animi sollicitudinem erga res temporales sic extirpare, ut solus Christus, velut summum bonum, uniuscujusque præcordiis abundanter impleat.

Conscientia per diligentem peccatorum confessionem mundanda servanda.

In defectu Chori Breviario Romano utendum.

Scripturæ Sacræ lectioni invigilandum.

Spiritus recollectioni quotannis per certos dies vacandum.

Superiorum correctioni æquo animo accipiendum.

Negotia secularia non temere suscipienda.

Reditus Sacerdotum Ecclesiasticorum ad communes pios usus conferendi idque ad exemplum Christi. Apostolorum & Ecclesiæ primitiæ.

Unus ad reditus recipiendos rationemque suo tempore reddendam eligendus.

Nihil ex domiciliis & Bibliothecâ auferendum vel transferendum.

Confratres pauperes tam proprii quam aliorum charitate iuvandi.

De dispensatione bonorum patrimonialium.

Non facile Clericus solus habitare debet.

Adolescentes ab iis instituendi.

Propriis non minus studiis etiam post obtentam

XX.
Quapropter ut in maiore pace domestica, & quiete animi, Deo, sibi & proximo vacare, & vivere possint, ubi plures simul habitant, unus eligatur, qui beneficiorum, & functionum Ecclesiasticarum reditus è manibus Sacerdotum sibi cohabitantium recipiat, & singulorum necessitatibus ex æquo prospiciat, atque de receptis, & expensis suo tempore Superiori ordinatam rationem reddat.

XXI.
Habitatio, victus, vestitus, lecti, pro diversitate locorum uniformiter sic accomodentur, quemadmodum Servos & Ministros Dei, & Ecclesiæ decet: infirmorum tamen semper habitatio ratione, sine expresso consensu Superioris nihil de uno in aliud domicilium transferatur: Hinc caveant hospites itinerantes, aut qui aliò conigrant, ne quid sive ex Bibliothecâ libros, sive ex domo alias quascunque res, clanculum & pro libitu suo secum accipiant, ob confusiones & incommoda quæ ex opposito consequuntur.

XXII.
Qui parentes, fratres & sorores in necessitate constitutos habent, æconomiam suam ita instituunt, & vivant, ut eos charitative iuvare possint; ubi vero beneficiorum tenuitas id non patitur, ex dispositione Superioris, defectus aliunde supplebitur. Illi autem, qui ab ejusmodi onere juvandorum parentum, fratrum, sororum liberi sunt, ne arbitrentur rapinam id, quod ad obsequium pietatis, & necessitatis in suorum confratrum parentes, fratres & sorores, ab eodem Superiore commendatos expenditur, verum sibi persuadeant (cum charitati fraternæ omnia sint communia) in suos impendi: unde qui non habent parentes, fratres vel sorores, in necessitate constitutos, sint tanquam habentes, gratiasque Deo agant, quod hæc libertate eos donarit.

XXIII.
Cæterum communitas bonorum hujus vitæ clericalis, prout supra insinuatum, procedit solummodo de bonis ingruitum munium, functionum, ac reddituum Ecclesiasticorum quomodolibet quæsitis: bona autem patrimonialia sub libera cujusque dispositione relinquuntur: cum hoc tamen moderamine, ut in iis dispensandis, prima ac potissima pauperum consanguineorum ratio habeatur: bono nihilominus Communitatis nostræ Clericalis non præterito. Ad evitandam verò omnem in hac disciplina clericali, & pace domesticâ confusionem, & alia incommoda, hujusmodi dispositiones patrimonialium diligenter consignentur, & Superiori, quoties ipsi videbitur, desuper ratio reddatur; lites verò si quæ super dictis bonis patrimonialibus movebuntur, non à Sacerdotibus in personâ, multo minus nomine Communitatis, sed Procuratores coram Tribunalibus agitentur.

De Fraterna cohabitatione.

XXIV.
Duo, tres, etiam plures Clerici, pro locorum qualitate (conformiter antiquis Ecclesiæ Canonibus) eadem in domo, ac mensâ piè, sobriè, castè & fraternè cohabitent, nec facile aliquis solus exponatur, nisi locorum distantia postulet, eaque sit Parochialium proventuum tenuitas, ut duo cohabitare non possint: tales vero soli exponantur, qui eam vitæ morumque constantiam probaverunt, ut solitudo nihil periculi secum trahere merito credatur.

XXV.
Ut autem hujus vitæ socialis disciplina, vitato otio, sanctius continetur, & simul major proximo utilitas accrescat, teneros adolescentes in bonis moribus & litteris eo usque informabunt, prout singulorum capacitas, opportunitasque locorum permiserit.

XXVI.
Ne tamen ipsi Clerici notitiis Studiorum Theologicorum, & Controversiarum in scholis acquisitam deperdant, sese, etiam postquam ad animarum curam aliasque functiones clericales appli-

cati fuerint, in prædictorum Studiorum exercitio diligenter occupabunt, & subinde in loco ad hoc deputando, per repetitiones, & conferentias desuper instruendas aliquod suæ industriæ, ac profectus specimen exhibebunt.

XXVII.
Fraternam charitatem, & unionem sedulo observare nitantur, supportantes se mutuo in charitativâ patientiâ & infirmitatis propriæ recordatione; quemadmodum nos & totum mundum in peccatis innumeris Divina bonitas benignissimè sustinet.

XXVIII.
Quilibet Sacerdotum, quavis hebdomade pro Summo Romano Pontifice, & occurrentibus Sanctæ Ecclesiæ necessitatibus, nec non pro incremento hujus vitæ Clericalis, & singularibus ejus Benefactoribus unam Missam faciat: menstrua verò sacra duo (unum quovis in loco pro ejusdem Ordinario, alterum pro defunctis Confratribus, & Benefactoribus) à singulis celebrentur. Quotiescunque etiam contingeret aliquem ex dictis Confratribus è vitâ decedere, præter consuetas exequias, quæ in sepulture loco peragentur, quivis Sacerdos hujus vitæ, pro salute animæ ejusdem, tria sacra legat; preces, & alia pietatis opera uniuscujusque libertati relinquuntur.

De Separatione Mulierum.

XXIX.
Cum Sacerdotes quotidianum Christi Domini receptaculum sint, arctissimam castitatis custodiam omnes habeant, enitendo Angelicam puritatem imitari, ad quam obtinendam portas sensuum occludere, omnesque occasiones, & privata cum mulieribus commercia diligentissimè fugere studeant.

XXX.
Quare nullæ mulieres cum hisce Sacerdotibus in eadem domo habitent; sed quantum fieri potest, in administratione domus & culinæ opera virorum utantur: si tamen familiæ rusticæ vel alia inevitabilis necessitas, mulierum famulitium requirat; matres vel sorores, si haberi possint, vel saltem tales suscipiantur, quas vitæ, morumque honestas commendat; eâ nihilominus separatione factâ, quæ Superioribus videbitur fore sufficiens, & necessaria.

De Obedientiâ.

XXXI.
Viam regiam sanctæ illius obedientiæ omnes teneant, quam locorum Ordinariis exhibere Clerici Seculares communiter tenentur: quemadmodum hæc vita Clericalis ab origine sui, sine exemptione, illorum jurisdictioni se subjiciens sanctè servavit, & servare deinceps perpetuo debet. Præterea omnibus, & singulis dictæ vitæ Constitutionibus, ac omnibus illis, quæ eorum Superiores rationabiliter in Domino mandaverint, circa actiones & functiones suas privatas, & æconomicas, perfectam quandam obedientiam, non solum opere, verum etiam voluntate, & intellectu præstare pro viribus enitantur; salvâ tamen semper in omnibus Ordinariorum autoritate & jurisdictione.

XXXII.
In obtinendis, vel retinendis beneficiis, non proprium suum arbitrium vel commodum spectantes, promptum semper, & paratum animum habeant, vel manendi, vel aliò eundi, sic tamen, ut in acceptance, ac dimissione, seu renunciatione ejusmodi beneficiorum, ordo debitus, & uniuscujusque Dilectis Consuetudo semper observetur.

XXXIII.
Secundum subordinationem superioritatis, & inferioritatis unusquisque in conversatione suâ, vel officio, ab alio se dirigi patiatur: si quis tamen forte irrationabili, & indiscreto imperio gravetur, ad Superiorem recurat, qui pro suâ discretionem in Domino remedium asseret.

XXXIV.

animarum curam incumbant.

Fraternæ unioni studendum.

De Sacris pro Pontifice, Ecclesiâ, Benefactoribus & Confratribus defunctis legendis.

Cum mulieribus commercia diligenter evitanda.

In Domus administratione viris vel cognatis utendum mulieribus.

Perfecta obedientia locorum Ordinariis & Superioribus præstanda.

Proprium arbitrium in obtinendis & retinendis beneficiis non sequendum.

Inferiores à Superioribus moderate dirigendi.

Factiones
& murmura
contra
Superiorū
dicta, facta
& disposi-
tiones non
excitanda.

XXXIV.

Superioribus suas necessitates candidè aperiant, & amotis suspitionibus, eorum dicta & facta interpretentur, etsi propriæ voluntati, & iudicio contraria esse videantur; maxime verò caveant murmura, & factiones contra Superiorum dispositiones excitare; hæc enim mutuam charitatem scindunt, bonum regimen disturbant & instar pestis corpus vireque Communitatis inficiunt, ac Divino Spiritui adversantur.

De Curâ animarum.

XXXV.

Animarū
cura fer-
venter ex-
ercenda.

Cum pro nostræ vocationis scopo habeamus, juxta normam SS. Canonum (quoad ejus fieri poterit) & vitæ Ecclesiasticæ honestatem, puritatemque vivere, & simul per functiones Parochiales Dei honorem, & salutem animarum, sincere atque vigilanter, cum propriæ perfectionis studio, per Dei gratiam promovere; idcirco Sacerdotes hujus vitæ singulari industriâ dictam animarum curam exercebunt, & quidem eâ ferventi charitate, ac sollicitudine, ut neque in verbo, neque in opere, aut exemplo bono aliquid desideretur, quod ad oculos sibi conceditas, etiam cum extremo vitæ periculo, ritè pascendas conducere possit.

XXXVI.

Sacramen-
ta decen-
ter admi-
nistranda.

Sacramentorum itaque administrationem, sacramentumque ceremoniarum functiones, cum decenti gravitate, & veneratione peragant. Ritus etiam ubique illos observent, quos Romana Ecclesia & locorum Ordinarii præscriperint.

XXXVII.

Populus
ad frequen-
tem eorum
utrum ad-
hortandus

Ad frequentem usum Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ, populum fervidè adhortentur, necessitatem, vim, & effectus eorum explicando, maxime verò invigilent, ut ægroti Sacro Viatico, & extremâ Unctione maturè provisi ex hac vita decedant.

XXXVIII.

Ab inve-
ctivis in
Evangelii
prædica-
tione ab-
stinendum
eas; ad au-
ditorii
captum
accommo-
danda.

In prædicando Evangelio Christi, solius Dei gloriam, & animarum salutem spectantes, ab omni invektivarum genere, & acrimoniâ verborum in particulares personas abstineant, neque hominibus, sed Deo placere studeant, unde & ostentationem, & auditorum captui minus accommodatos conceptus fugiant; ea semper in medium proferentes, quæ pro diversitate auditorii sui, populum in veritate Christianâ erudire, aut in moribus corrigere, vel in charitate, aliarumque virtutum studio magis accendere apta sint, de quibus plura infra.

XXXIX.

In inter-
pretatione
Ecclesiæ,
Patrum
&c. auto-
ritas se-
quenda.

In sensu simplicitatis, & veritatis Christianæ abundantes, Ecclesiæ traditiones & Sanctorum Patrum doctrinas, præcipuè vero Sacræ Scripturæ libros summe æstiment, veneratione, & sibi familiares reddant; quos non ex propriâ sapientia interpretando, ad subtiles conceptus trahere, sed simpliciter ita proponere studeant, prout est utile ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, & ad erudiendum in justitiâ, & prout Sancta Ecclesia, Sancti Patres, & Theologorum orthodoxorum consensus, sanctè hæcenus intellexit, & etiamnum intelligit.

XL.

Juventus
in doctri-
nâ cate-
chetica in-
struenda.

Doctrina catechetica, ad rudiores, & parvulos in articulis fidei orthodoxæ, & moribus Christiano homine dignis ritè instruendos, singulis Dominicis in Ecclesiis Parochialibus uniformiter ex præscripto instituitur; ut sic ex naturalibus ignorantie tenebris ad lumen veritatis fidei, & in viam sanctam conversationis traducantur.

XLI.

De institu-
endis scho-
lis vernaculis.

Ad hoc plurimum juvabit, si scholas vernaculas (quæ magnum, præter alia commoda non pauca, doctrinæ catechetica cum fructu proficiendæ præsidium conferunt) ruri non minus, quam in Civitatibus, omni studio & sollicitudine instituendas cu-

rent, frequentius visitent, & ea, quæ in catechesi dicta, vel dicenda sunt, Ludi magistrum parvulos suos docere jubeant.

XLII.

Ex vernaculis hisce scholis aliqui bonæ indolis parvuli ad ædes Parochiales assumantur; qui Sacerdotibus ad altare inserviant, mensæ ministrent, ad eamque Scripturam Sacram legant, canere, & Latine loqui paulatim addiscant; in Mysteriis quoque Christianæ fidei, timore Domini, ingenio moribus, bonis litteris, & aliis hujus vitæ Clericalis principis instruantur; sicque ad omnem pietatem, & morum honestatem ineunte ætate, sollicitè educantur.

XLIII.

Animarum fructum plurimum promoveri sciunt, si Parochiani sincerâ charitate foveantur: hinc ægrotos frequentius visitant, eisque cum opus erit, ad ultimam luctum ex debito salutaribus monitis assistant, viduarum, aliarumque miserabilium, & afflictarum personarum singularem quandam curam habeant, earundem necessitates & miseras, quantum fieri poterit, consilio, opera, solatio sublevando.

XLIV.

In Parochiis suis nihil novi incipiant, nihil mutant; verum consuetudinibus laudabiliter hæcenus observatis insistant: maxime verò caveant, ne in ullam controversiam, præsertim cum Magistratibus se intromittant; nisi requisito prius Superiorum consilio, & imperato consensu.

XLV.

Hanc Clericorum Secularium vitam diligant, defendant, propagent, & in vocatione suâ, tanquam generosi milites in statione, quibuscunque adversis non obstantibus, constanter perseverent; ac pro firmiore harum Constitutionum observatione, & custodiâ, quandoque colloquia instituant, quibus id efficiant; ne res suæ, sive spirituales, sive temporales, aliquid capiant detrimenti: & casu, quo disciplinam dissolvi, vel æconomiam periclitari deprehenderint, provido, maturoque consilio occurrant, quod ipsum assequantur facilius, si quis in examine privato juxta statum, & conditionem suam, super his Constitutionibus, cum proposito emendationis, diligenter se examinaverit.

XLVI.

Denique hæc Constitutiones sub peccato, per se loquendo, non obligant, etsi quis ad hanc vitam Clericalem servandam per juramentum se adstringat. Solus autem ille perjurus censetur, qui proprio motu se ab hujus Clericalis vitæ, & disciplinæ statu separaverit.

Constitutiones Juventutis ad vitam Sacerdotalem Clericorum Secularium in Commune viventium educandæ.

Proœmium.

Finis hujus vitæ Clericalis est, & Clericos Seculares in commune viventes in honestate, & disciplinâ Clericali conservare, & ingenuos adolescentes ad eandem educare: unde qui hic aluntur firmiter sibi proponere debent, quod Sacerdotes facti, sub disciplinâ hujus vitæ ad incrementum Ecclesiæ Catholicæ militare, & juxta propriam etiam aliorum salutem ex professo procurare velint. Quare qui ad hujus disciplinæ institutionem accedunt, sibi persuadeant, se verè in filios, & in membra hujus corporis suscipi: igitur seposito erga domum paternam & consanguineos inordinato affectu, eo magis Deum Creatorem suum, & spirituales suos parentes diligere debent, quo majora beneficia & pretiosiores vitam omnino gratis ab ipsis accipiunt. Proinde hanc Clericorum Secularium vitam, ut veram, & charissimam Matrem habeant, illius disciplinæ ex animo se submittant, tradendo personas suas instituendas, & erudiendas secundum voluntatem suorum Superiorum: maxime verò ad perfectionem debitam, & gradum quandam excellentem communitatis bonorum, dile-

Parvuli
bonæ iu-
dolis in
ædibus Pa-
rochiali-
bus edu-
candi.

Sincera
charitas
erga Pa-
rochianos æ-
grotos &
pauperes
exercenda

Anovatio-
nibus &
controver-
siis cum
Magistratu
abstinen-
dum.

De Vitâ
Clericali
diligendâ &
defenden-
dâ & Con-
stitutioni-
bus cum
diligenter
observan-
dis.

De earum
obligatio-
ne.

Proœmiū
à fine vitæ
Clericalis
& genera-
libus ad eā
educando-
rum offi-
ciis.

Divisio
Constitu-
tionum in
tria puncta

ctionis fraternæ, castitatis, & obedientiæ ab adolescentia continentur; in quibus, veluti columnis, tota structura hujus vitæ Clericalis subsistit. Porro Constitutiones hujus juventutis ad vitam Clericorum Secularium ritè educandæ in tria potissimum puncta dividere visum est. Primum erit de pietate Christiana; alterum de morum honestate; tertium de studiis litterarum.

De Pietate Christianâ.

I.

Articulos fidei Catholicæ, eorumque fundamenta animis suis firmiter imprimere; item tam Sacramentorum virtutes, quam etiam significationes Sacrarum Ceremoniarum earumque congruitas probè addicere studeant; ex quorum deinde scientia intelligant, solam Ecclesiam Catholicam celsis sapientiæ, & Divinæ veritatis, insuper & morum laudatissimorum in terris Magistratam existere, extrâ quam salvari impossibile est.

II.

Nosse præterea debent, mundum, carnem & Diabolum esse tres animæ nostræ capitales hostes, qui viam ad Cælum tanquam latrunculi obsidentes, suis hostilitatibus efficiunt, ut tota vita hominis sit militia super terram, ad quam viriliter oportet accingi. In hunc finem sibi omnis generis practica principia, ac media faciliora ex lectione, & meditatione sacra comparabunt, quibus concupiscentiæ motus, aliæque tentationes eludi, & muscarum instar possint, ac debeant repelli; huic rei maximopere deservient libri piorum Autorum, quos Pater Spiritus sancti singulorum captui, atque profectui idoneos judicaverit.

III.

Frequenter sibi metipsis inculcent humani generis vilitatem, vanitatem, fragilitatem & nihilum, ut ex hujuscemodi cognitione, & quotidiana experientia agnitionem sui ipsius paulatim consequantur. Item tam beneficia Creationis, Redemptionis, & Sanctificationis, quam penas eorum qui iisdem abutuntur, sicut & quatuor hominis novissima perpetuò ob oculos ponant; ut sic vel ad amorem Dei, gratiæ animi affectum, vel ad justum timorem Domini seriò impellantur; super quæ, tanquam firma Christianæ vitæ fundamenta, omnium solidarum virtutum ædificium extruere oportet.

IV.

Virtutum Theologicarum, fidei, spei, charitatis & cardinalium prudentiæ, temperantiæ, fortitudinis & justitiæ, genuinam naturam practicè ad discant. Adhæc in vera humilitate, patientia, abnegatione sui ipsius jugiter se exerceant, omnesque suas actiones in vera discretionem instituere seriò conentur; maximè vero quodnam in quavis virtute medium, & quamvis vitiosa extrema sint, sedulo indagent: alias enim juvenilis impetus, ob suam immoderatam vehementiam experientiâ teste, facile & plerumque ad extrema deflectit. Hic multum proderit, si quilibet aliquid temporis certo cuidam vitio, vel particulari defectui extirpando, & virtuti oppositæ exercendæ, juxta majorem suam indigentiam & utilitatem, de consilio Patris Spiritus sancti, vel quoties sibi aliàs visum fuerit, impendat.

V.

Veram indifferentiam ergà omnes res hujus mundi habeant; solum illud optimum existimantes, quod à Dei, & Superiorum voluntate emanat: proinde promptam obediendi voluntatem, quæ omnibus hanc vitam sectantibus maximè necessaria est, à juventute sibi comparabunt.

VI.

Tam primam innocentiam, quam castitatem mentis & corporis, ut pupillam oculi, illibatam conservare satagant; proinde principii obtent, & omnes malas suggestiones sine cunctatione ex animo ejiciant.

VII.

Ad sensum suorum tam interiorum, quam

exteriorum custodiam pro viribus attendant: maximè verò ab auditione rerum turpium, tanquam à facie colubri, fugiant; & si fugere non possint, reprehendant, vel saltem seriò apud se detestentur.

VIII.

Oculos suos ab omni curioso sexus fœminei, aliarumque vanitatum, quæ hominem fascinando inquinare, vel distrahere solent, sollicitè avertant. Hinc frenum timoris Domini sibi injicientes, foris, & in templo oculos ab omni inordinata evagatione pro viribus cohibere nitantur; quod facilius consequentur, si præsentiam Dei, & futurorum bonorum stabilitatem, respectu quorum hæc caduca vilescunt, animo jugiter revolvant.

IX.

Turpiloquia, sicut & blasphemias, procul arceantur, & si quis in his deprehensus, tertiaque vice correptus, emendationem effectivè non demonstraverit, tanquam pestis è consortio innocentum ejiciatur.

X.

Ne rerum singularium usu ad avaritiæ sordes inclinentur, nemini liceat pecunias proprias, aut res alias, clandestinè possidere, & si quis à parentibus, consanguineis, tutoribus, aut quibuscunque aliis simile quid acceperit, non sibi seorsim referret, sed in communi custodiâ Superiori asservandum traderet. Hinc etsi plures ad asservationem quarundam regularum studiosæ juventuti necessariam, singulis permittantur, Superior tamen ad eos clavem magistratam habeat.

XI.

Singulis diebus, statim post preces matutinas, mediam horam lectioni spirituali, vel meditationi, eorum quæ notatu digna deprehenderint, impendant, cum brevi reflexione, quam primò memoriæ bene mandent, tum etiam in libro suo spirituali ad hoc deputato clarè & breviter notent, ne thesauro spiritualis scientiæ defraudentur.

XII.

Quotidie, tempore, & loco sibi assignato, tremendo Missæ Sacrificio devotè interfint, & sub eodem non solum corpus, & animam, verum etiam omnes cogitationes, verba, & opera sua Patri cœlesti per Jesum Christum in servitium offerant: & qui Officium parvum B. Virginis Mariæ necdum orant, Officium Immaculæ Conceptionis à S. Sede Apostolicâ approbatum, unâ cum Hymno S. Calixti pariter approbato, vel approbando, præcipue pro conservandâ castitate persolvant; cum verò celebrans ad Communionem pervenerit, suam quoque spiritualem Communionem (prout didicerunt) instituant.

XIII.

Qui vero in majoribus Classibus existunt, Officium parvum Beatæ Mariæ Virginis pro incremento gratiæ vocationis Clericalis singulis diebus recitent; sic quidem, ut Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam sub Missæ Sacrificio, Vesperas verò, & Completorium, cum Matutino & Laudibus pro die sequenti, tempore pomeridiano paulo ante cœnam in honorem Genitricis Dei, Reginæ, & Patronæ singularis hujus vitæ Clericalis, pro temporum diversitate, alternis vocibus recitando persolvant.

XIV.

In templo sub Missæ Sacrificio, aut Vesperis, vera pietate, & modestiâ prælucentes, ab omni garrulitate & strepitu, oculorum curiositate, & inordinata mentis, omniumque aliarum facultatum effusione se custodiant. Sub auditione Verbi Dei januam alienis cogitationibus præcludendo, intellectum, memoriam & voluntatem, ad percipiendum debitum fructum, Concinatoris sermoni ex animo accommodent.

XV.

Philosophiæ, & Theologiæ Studiosi singulis

Oculi à
forinarum
aspectu co-
ercendi.

Turpilo-
quia vitan-
da.

Demediis
vitandi
avaritiam.

Lectioni,
mediationi
& reflexio-
nibus
spirituali-
bus singu-
lis diebus
vacandum.

Missæ quo-
tidie inter-
fint, & de
persolvendo
Officio
immacula-
te Con-
ceptionis.

De persol-
vendo
Officio
parvo Bea-
tæ Mariæ
Virginis.

In templo
commen-
datur mo-
destiæ & at-
tentio.

De pec-
catorum

septi-

De addi-
scendis ar-
ticulis fi-
dei, virtu-
te Sacra-
mentorum
& Cere-
moniarum
significa-
tione.

De mediis
repellendi
tentationes.

De com-
parandâ
agnitione
sui ipsius,
amore &
timore Dei

De ratio-
ne institu-
endi practi-
câ virtutis
Theologicarum
& cardinalium
studium.

De neces-
sitate
promptæ
obediendi
voluntatis.

De inno-
centiâ &
castitate
conservan-
da.

De custo-
diâ sensuum

Confessione
& Communione
celebranda.

septimanis & majorum totius anni Festivitatum diebus, conscientiam suam Sacramentali Confessione expiare, & ad Sacram Communionem accedere assuescant; qui vero in humanioribus scholis existunt, saltem singulis quatuordecim diebus id observabunt. Confessarii autem confiteantur omnes, quos Superiores, vel ex hujus vitæ Clericalis Sacerdotibus, vel aliunde determinaverint.

XVI.

De gratiis
post Communionem
Deo agendis.

Post Communionem aliquantum temporis in gratiarum actionem pro tanto beneficio, aliquam effectuosam orationem, vel ore, vel mente recitando impendant; in qua omnia viscera sua cum omnium necessitatibus suarum, tam privatarum, quam publicarum Ecclesiæ explicatione coram oculis Divinæ Majestatis effundent, & in vulnera Christi hospitii amabilissimi ascendendo commendabunt.

XVII.

De mediis
præventivis
di Satanae
& naturæ
vitiata infidias.

Ut ab occultis Satanae, & naturæ vitiata infidiis facilius præventur, ab adolescentia assuescant, non raro cum Superioribus, Patre spirituali, & Confessario super statu hominis sui interioris conferre; & iisdem graviore, præsertim extraordinarios, animi sui motus, & impulsus candidè aperire, id quod ad cognitionem, & discretionem spirituum, an ex Deo sint necne plurimum prodesset discitur.

XVIII.

De recollectione
spirituali
quotannis
& Confessione
generali in
susceptione
facienda.

Singulis annis recollectioni spirituali, qui ejusdem capaces sunt, aliquot dies vacabunt. Idem observetur in eorumdem susceptione ad hanc vitam, antequam juramentum præstent, adjungant etiam Confessionem generalem totius vitæ, nisi ante eam fecerint.

XIX.

Majores
junioribus
probitatis
exemplo
præluceat.

Majores junioribus in observatione Constitutionum, tanquam speculum vitæ integritatis, pro viribus præluceant, & cogitent, se à pueritiæ indulgentia ablactatos, jam ad veras, & solidas virtutes evocari; proinde spirituali fulgore, studiosius nempe virtutum, & exercitiorum hæcenus præscriptorum actibus, in verâ discretionem ubique præluere conentur.

De Morum honestate.

XX.

De delictis
fugendis
& de
penitentia
in casu
delicti
patienter
ferendis.

Ad eam integritatem morum omnes & singuli pro viribus attendant, ut castigationibus non indigeant; & si deliquerint, citò contriti, & humiliati, fateantur suam culpam, atque cum proposito seriæ emendationis, se Superioris arbitrio submittant, sustinentes libenter penitentias, quæ pro qualitate delicti fuerint injunctæ, idque sine resistentiâ aut mormuratione, vel frivola excusatione.

XXI.

Senectus
& alias
quilibet
pro ratione
status
venerandus.

Senectutem venerentur, & tam domi Superiores, quam foris Sacerdotes, ac personas Ecclesiasticas quascunque, maxime vero Præceptores suos, & omnes homines, secundum cuiusque status dignitatem, ex animo venerentur, ac debitum honoris titulum impendant.

XXII.

In externis
reverentiæ
ceremoniis
hypocritis
fugienda.

In externis ceremoniis, quæ in modo dictæ reverentiæ signum solent adhiberi, hypocritam pseudo-politicorum simulationem, & ineptam gestulationem, ut pestem fugiant, è contra cum debita gravitate, modestia, & decore, ut recta prudensque dictabit ratio, venerationem pacis ostendant.

XXIII.

Inferiores
honore
Superiores
præveniant.

Quoties domi, vel foris, sibi invicem obviabunt, semper ij, qui sunt in inferiori Classe adolescentium aliorum Classium: omnes vero & singuli suos Superiores, aliosque Sacerdotes honore debito præveniant; Majores quidem derecto capite, Superiores vero, & Sacerdotes, etiam cum inclinatione corporis salutantes.

XXIV.

In loquendo
coram
Superiori.

Coram Superioribus, & majoribus, se ultro non facile ad loquendum ingerant, ad interrogata

vero paucis, modestè, & graviter respondeant. Cum æqualibus ea agere, & loqui expedit, quæ vel honestas, vel utilitas, vel necessitas commendat.

XXV.

Quando advertent ex domesticis aliquem deliquisse, aut ad delictum periculosè inclinari, vel si aliud quodcunque scandalum patiantur, ad Superiorem debita cum modestia, loco & tempore congruo fraternæ correctionis causa deferre teneantur, ut maturè malo occurrì possit.

XXVI.

Contra correctionem Superiorum non murmurent, & si quid injustè sibi pati videantur, patienti taciturnitate prudenter fufferant, & in meliorem partem accipiendo cogitent, se de præsentì non intelligere correctionis mensuram. Inprimis autem caveant, ne de suis Superioribus malè loquantur, vel illos judicent, irideant, aut illorum dicta, facta, correptiones, dispositiones, sinistrè interpretentur; multò minus talia suis sociis, aut (quod pejus foret) extraneis evulgent.

XXVII.

Contra dispensationem necessariorum nullas factiones, & murmura excitent; sed si quem defectum horum quomodolibet in veritate notaverint, competenti Superiori seorsim indicabunt, ut suo tempore, & modo sciat remedium adhibere.

XXVIII.

Ab omni specie mendacii abstinere, veritatem verò, quæ inter præcipua bene moratæ juventutis ornamenta merito numeratur, tanquam pupilam oculi in omnibus verbis, & actionibus suis custodire studeant.

XXIX.

Non adulentur, non pietatem fingant; neminem decipiendo verbis circumveniant, & in narratione rerum auditorum ab omni falsa amplificatione abstineant, ut sicut os loquitur, ita in veritate sentiat cor.

XXX.

Nemo alterum mendacii inciviliter arguat, nec in passione iræ erga se invicem effervescent, aut vindictam sumere quocunque modo attentent: ad competentem vero Superiorem, si rei gravitas postulaverit, rationabiliter, & sine cupiditate vindictæ deferre nemo prohibetur, qui noverit optimè in Domino providere.

XXXI.

Sermone utantur modesto, non sapientiæ sublimitatem affectent, non falsæ humilitatis objectionem; sed in omnibus current simplicitatem sinceritatemque Christianam servare, quibus ædificetur proximus, non offendatur.

XXXII.

In iis quæ narrant, ambages & superfluos verborum ambitus, sicut & circumstantias ad rem non pertinentes, abscondant, & modo recto, ac plano ad scopum sui discursus festinent, aliis etiam discurrendi locum cessuri.

XXXIII.

Seipsos præ aliis non extollant, neque interius suis rebus sibi vanè complacent: multo minus seipsos aut sua laudare, & jactantiam magni facere præsumant: cogitare enim debent omne bonum esse desuper à Patre luminum.

XXXIV.

Non sint morosi, erga omnes autem affabiles, manè, & vespere salutem invicem impertiantur: minores in alloquio à majoribus, & Superioribus assatum expectent: quod debita submissio, & verecundiæ signum fuerit.

XXXV.

Tam vultus tristitiam, & oculorum austeritatem, quam levitatem in seipsis omnes sic corrigant, ut suavitas cum gravitate, modestia vero cum magnanimitate in cuiusvis vultu certare videantur; in hoc ipso tamen omnem simulationem, & hypocrisin excludentes.

bus modestia, coram æqualibus honestas servanda.

Scandala matura delatione & correctione præventenda.

Superiorum correctiones in bonam partem accipienda, & Superiores ab inferioribus temerè non judicandi.

Factiones contra necessarios dispensationem non excitanda.

Veritati enixe fludendum.

Abstinentiæ ab adulatione, pietate fictitia & falsitate.

A privata cavendum vindicta.

In omnibus servanda simplicitas & sinceritas.

In narrando vitanda ambages.

Vana sui ipsius elatio fugienda.

Commendatur affabilitas & ordo in assatu.

Jungenda cum gravitate suavitas, cum magnanimitate modestia.

De obser-
vandis in
incellu, ve-
stiu, gestu-
bus, com-
positione
corporis.

XXXVI.
Exclusa omni levitate, in incessu gravitatem cum modestia conjungant semper, incedendo non currant, in vestibus munditiam ament; sordes ode- rint, & in omnibus verbis actionibusque suis gestus membrorum, ac totius corporis compositionem ta- lem exhibeant, quæ omnem hominem ædificare pos- sit, ac debeat.

De mori-
bus ad mē-
sam servan-
dis.

XXXVII.
Erga cibos in mensa appositos ipsius appetitus sensualitatem sibi prædominari sic non finant, ut gula rectæ rationis usum præveniat, quantum autem ad moderatam corporis refectioem necessarium fue- rit, comedant, in singulorum ciborum contrefactione debitam modestiam, ac decorem in aliorum ædifica- tionem observent: silentium quoque in triclinio san- ctè servetur, extra mensam porro ordinariè sive domi, sive foris, abstineant, neque sine licentia Superiorum alibi comedant, aut bibant.

De recrea-
tione post
mensam.

XXXVIII.
Post mensam aliquantum temporis honestæ re- creationi indulgebunt, sic tamen, ut ab indecora cor- poris agitatione abstineant, & cum eâ circumspetione, ac modesti lætitiæ attemperent, ut nemo pruden- sius offendi queat.

Nemo re-
creationis
tempore
alia tra-
hēt.

XXXIX.
Nemo autem, sive domi, sive foris, recreationi se subducere, vel ad alia loca occasiones, aut confor- tia declinare, vel eo tempore, præpostero ordine, literis operam dare, vel in loco solitario se tristitiæ, aut melancholiæ dedere permittatur: est enim tem- pus studendi, & tempus ridendi; omnia tempus habent.

De jocis
& salubris
intrâ Eu-
trapeliæ li-
mites con-
tinendis.

XL.
Quamvis humanum sit, intrâ limites virtutis Eu- trapeliæ, joculari, & jocos, aut sales ab aliis accipere, ac tolerare posse, nihilominus tamen stultiloquia, scurrilitates, & alia, quæ honestatis terminos medi- umque discretionis excedunt in nullâ occasione to- lerentur. Cum verò ex humanâ imperfectione, tam domi, quam foris, contra dictas Eutrapeliæ & discre- tionis leges non raro peccari soleat, a teneris allue- scant, ne ita delicati efficiantur, ut nihil pati velint, aut possint, existimantes omnia sibi ex voto accidere debere.

De mode-
rando risu
in dicen-
dis & au-
diendis fa-
cietis.

XLI.
Cum valdè indecens sit, proprium sermonem suis interpolare cachinnis, ideo in narrandis, vel audiendis leporibus, ac facietis, nolint aliis in riden- do palmam præripere; sed appetitum suum inhiben- tes, cum moderatâ suavitæ oris sua loquantur, vel alios auscultent: aliis in risum solutis, & ipsi subrideant; prout virtus Eutrapeliæ suaserit, vi- tando duo extrema, nimiam quidem austerita- tem ex unâ, nimiam verò levitatem ex alterâ parte.

De vitan-
dis in re-
creatione
ineptis ir-
itationi-
bus.

XLII.
In recreationibus invicem verbis, vel actionibus ir- ritare, aut insultorum morum ineptis molesti esse nolint, quibus alii ad tristitiam, nauseam, iracundiam, vel antipathiam provocentur.

Quomodo
in audien-
dis aliis se
gerere de-
beant.

XLIII.
In auscultando alterius discursu, secluso omni contemptu, sagaciter observent, quid is pulchrum, quid indecens effundat, indeque sibi documenta ta- citè efforment, quomodo se in simili occasione gere- re velint, quæ cavere, quæ observare: Loquentem autem proximum importunè ne interrumpant, sed patienter audiant; indecens enim est audiri velle, au- dire verò non nisi impatienter.

Caven-
dum à fi-
nistris de
proximo
judiciis.

XLIV.
Nemini detrahant, aliorum dicta, & facta in melius interpretentur. Sinistrè verò alios judicare, & amaris verbis perstringere, oderint, cane pejor & angue.

Absten-
tium defe-
ctus non
fugillandi.

XLV.
Ubi duo, tres vel plures fuerint simul, caveant, ne defectus terrii (quisquis ille fuerit, domesticus vel extraneus, Superior vel æqualis) imprudenti

ore suggillant, quod enim sibi quis fieri non vult, æ- quum est, ne faciat alteri.

XLVI.
Alterius dicta, vel facta, seu graviora, seu leviora videantur, tertio non revelent, sed ad Superiorem, si correctione indigerint, cum debita modestiâ, & commiserationis affectu deferant.

XLVII.
Ab aliis audita in se finant emori, quæ cum debita utilitate, necessitate, aut honestate non propalari possunt: quod fiet, si Superiores abolendæ garruli- tati, adolescentes verò servando silentio dederint operam.

XLVIII.
Si quis proximum, vel fratrem suum, de tertio male loqui audierit, hoc tertio non manifestabit: multò minus, quæ tertius ille de eodem proximo dixerit, velut susurro, effutiet: hæc enim quia discor- diam seminant, etiam in rebus levibus, adolescentes odio capitali prosequi meminerint.

XLIX.
Unus alterum vexando, irritando, vel defectus exprobrando ad iram non provocet; multo minus discordiam inter fratres seminare, aut cum altero ver- bis, pugnisque contendere attenter; quæ omnia, sicut è diametro bonis moribus repugnant, ita in do- mo juventutis nequaquam tolerabuntur.

L.
Quod si unus alterum læserit, citò in gratiam re- deant, & qui illatæ injuriæ reus fuerit, injunctâ poenitentia, læsæ parti humiliter deprecando satis- faciat.

LI.
Injurias tamen ab aliis sibi illatas nullo modo vindicare velint, scientes in patientiâ possidere ani- mas suas; maxime si tantum in propriam personam sine alio nocumento redundare videantur.

LII.
Si quando proximus flagranti passione efferve- scit, qui sibi præsentis sunt, cedant, illius iræ dando locum, ne similiter accendantur. Hinc ne- que corripiant quemquam in fervore animi consti- tutum, sed tempus congruum expectent, donec ar- dor fedetur, & sedatâ passione correctionis sit ca- pax.

LIII.
Nemo alteri quicquam furetur; aut ex petu- lantiâ abscondat: proinde serio sit omnibus interdictum aliorum musea pervagari, aut pluteos lu- strare.

LIV.
Omnium rerum munditiem diligentes, non tan- tum in musæo libros, chartas, aliaque studiosis ne- cessaria, post singulos usus in ordinem componant; verum etiam in cubiculo vestimenta quæcunque in- ter sordes perire, & aliis nauseam creare non finant.

LV.
Longiores crines, aut comam non nutrant; Sed proscriptâ indecorâ capillorum longitudine, modestam mediocritatem ex præscripto uniformi- ter omnes servant, ut caput honestè regatur, non obruatur.

LVI.
Seorsim dormiant omnes, totum corpus cum omnibus membris ad debitam honestatem compo- nere, sicque compositum in obsequio servare as- fuescant.

De Studiis Literarum.
LVII.
Gratiæ Dei, & naturæ talentis viriliter cooperen- tur, virtutumque studio illum scientiarum profectum conjungant, qui virtutibus adminiculetur.

LVIII.
Tàm in scholis, quam domi, eliminatâ omni petulantia, explicationibus, sedulâ attentione au- res præbeant.

LIX.
Tempore studiorum nemo strepitum, aut pul-

Alterius
dicta & fa-
cta temerè
non reve-
landa.

Nec ab
aliis audi-
ta facile
propalan-
da.

Aliorum
obtrecca-
tiones non
effutendæ

Inanes
vitandæ
contentio-
nes.

De casu
injuriæ læ-
sionis.

Ubi à
vindictæ
cupidine
abstinen-
dum.

Alterius
iracundiæ
cedendum

A furto
abstinen-
dum.

Mundi-
ties omni-
bus in re-
bus sectan-
da.

De mode-
stia servan-
da in nu-
trendis
crinibus.

Quomo-
dò corpus
in dormi-
endo com-
ponendum

Comen-
datur dili-
gentia.

Attentio.

Alii Stu-

diorum
tempore
non inqui-
etandi.

Quomo-
dò in Con-
certationi-
bus Scho-
lasticis se
gerere de-
beant.

A pran-
dio cantui
chorali &
Musicae ad-
discenda
incum-
bant.

De casti-
gandis de-
linquenti-
bus.

Prædictæ
Constitu-
tiones A-
postolicæ
auctorita-
te confir-
mantur.

Et defe-
ctus sup-
plentur.

Concedi-
tur expo-
nentibus
facultas
condendi
alias Con-
stitutio-
nes, & Se-
cularia ob-
tinendi Be-
neficia.

verex excitet, multo minùs extrà proprium museum in domo vegetur, aut quocunque modo, alios inquietare, & à Studiis impedire auit.

L X.

Concertationes Scholasticæ absque clamore nimio, qui veritatem dubii solummodò confundit, sic instituantur, ut argumentans tardè, & ordinatè sua proponat; defendens verò patienter argumentum audiens ad formam respondeat. In se invicem non invehantur, neque fervore nimio, vel irà exandescant: multo minùs unus alterum confundere, sed rei propositæ veritatem eruere conentur, & ubi illius evidentiâ, vel probabilitas constiterit, non violenter argumentum ex stimulo superbiæ intellectualis torquere præsumant, sed veritati, vel probabilitati prudenter acquiescant.

L X I.

A prandio antè initium Studiorum mediam saltem horam cantui choralis addiscendo impendent omnes, à quo nemo eximi poterit. Hunc semel edocti, vel ad cantus figurâlis, vel Musicæ instrumentalis varia exercitia pro cuiusque capacitate applicabuntur.

L X I I.

In quibus quilibet privatim deliquit etiam privatim castigetur, publicâ verò delicta publica poenitentia intrâ domesticos parietes mulcentur, ut sic scandalum tollatur, & alii à similibus absterreantur.

§. 3. Nobis propterea præfati exponentes, ac etiam Dilectus Filius Abbas Pompejus de Scarlati Dilecti Filii Nobilis Juvenis Maximiliani Emmanuelis utriusque Bavarie Ducis, Sacri Romani Imperii Principis Electoris, in Romanâ Curia Administer, tam ipsius Principis Electoris, quam Dilecti quoque Filii Nobilis Viri Ducis Maximiliani Philippi ejus Patris, & Electoris Administratoris nomine humiliter supplicari fecerunt, ut Institutum, & Constitutiones hujusmodi pro majori Religionis Catholice bono, ipsiusque Instituti decore, & augmento, Apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio communire, & alias opportunè in præmissis providere de benignitate Apostolicâ dignaremur. Nos igitur pius eorundem Maximiliani Emmanuelis & Maximiliani Philippi Ducum votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, dictosque exponentes specialis favore gratiæ prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsentium duntaxat confectionum, harum serie absolventes & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum Cardinalium Consilio, Institutum prædictum sub immediatâ jurisdictione Ordinariorum, & directione unius Generalis Præsidis, nec non Constitutiones præinsertas, cum omnibus, & singulis in eis contentis auctoritate Apostolicâ tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§. 4. Præterea eisdem exponentibus alias Constitutiones, præinsertis non contrarias, pro spirituali, temporalique dicti Instituti directione ab hac Sanctâ Sede postmodum approbandas, condendi facultatem impertimur. Ac ad tollendam omnem ambiguitatem, cum dicti exponentes sint Clerici merè Seculares, omnibusque Secularis Cleri oneribus obnoxii, eosdem exponentes quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum secularium capaces esse, ac proinde Canonicatus & Præbendas, Personatus, Dignitates, etiam post Pontificalem majores in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, & Principales in Colle-

giatis Ecclesiis, nec non Parochiales Ecclesias, earumque perpetuas Vicarias, & alia quaecunque cum curâ, & sine curâ beneficia Ecclesiastica Secularia quomodolibet qualificata, quæ per Clericos Seculares obtineri consueverunt, possidere, ac consequi, & obtinere posse auctoritate, & tenore præfatis declaramus.

§. 5. Decernentes easdem præfentes Litteras semper firmas, validas, & efficaces existere & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quodocunque spectabit in omnibus & per omnia plenissimè suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari; Sicque in præmissis per quoscunque Judices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non quatenus opus sit quarumvis Ecclesiarum, aliisve quibuslibet, etiam juramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, Statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

§. 7. Volumus autem ut, earumdem præsentium Litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiasticâ Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in judicio, quam extrâ illud habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die septimâ Junii 1680. Pontificatus Nostri Anno IV.

J. G. SLUSIUS.

Relaxatur Verissimi Archiepiscopi Inquisitoris Generalis in Portugallie & Algarbiorum Regnis & reliquorum Inquisitorum suspensio, quam non parendo Sanctitatis Suae mandato de transmittendis quibusdam contra Christianos Novos processibus incurrerant, & certa rebus in Inquisitionis Officio gerendis norma præscribitur.

INNOCENTIUS PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex ex commissio sibi divinitus Apostolicæ servitutis munere omnium Christi fidelium commodis jugiter invigilans, in eam præcipue curam omnibus viribus, omnique animi contentione incumbit, ut Christianæ Religionis puritas, Catholicæque fidei integritas illibata conserventur; Apostolica verò, arque hæretica pravitas opportunis rationibus ubique locorum, quantum Divina bonitas dederit, sanetur, vel saltem Apostolico vigore compescatur, & ne in perniciem animarum pretioso Christi sanguine redemptarum latius serpat, radicitus extirpetur. Hæc autem ut rectè, atque ordine fiant, nec ulla cuiquam justè querendi relinquantur occasio, salutaribus, & ex Apostolicæ sapientiæ, atque æquitatis fonte depromptis legibus exortas controversias dirimere, Tribunalium ab Apostolicâ Sede piè, prudenterque institutorum dignitati consulere, Juris rigorem mansuetudine temperare, certamque, & Christianæ charitati congruentem

Decretum
roborans
& irritans.

Deroga-
tio contra-
riis.

Trans-
umptio-
rum fides.

D. 7. Ju-
nii 1680.
Pont. An-
no quarto.

XI.

Exordium
à conser-
vanda do-
ctrina pu-
ritate &
extirpan-
dis hæresi-
bus.

rebus